

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

ครูนจักษ์

นกเขียน

สุขเจริญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน

จุดประสงค์การเรียนรู้

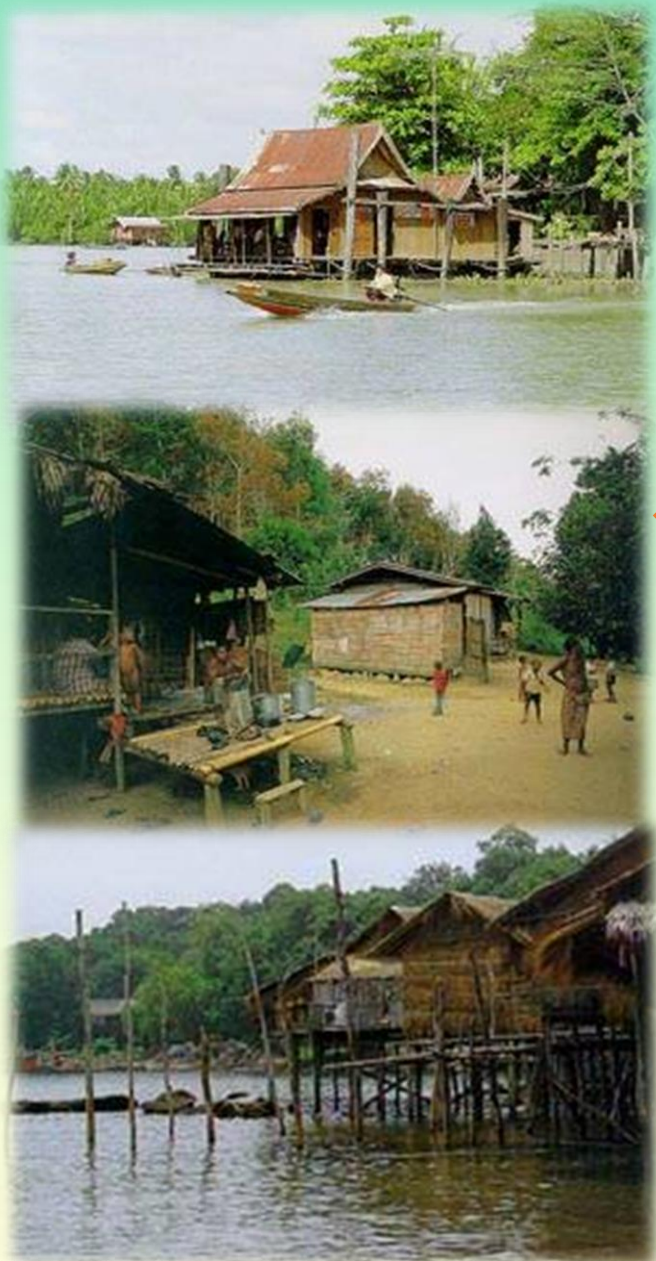
๑. อธิบายความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๒. วิเคราะห์สาเหตุการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๓. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน

การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑.

ที่มาของรูปภาพ <https://www.truelookpanya.com/knowledge/content/๕๘๐๑๑/-his-env->

อดีต

๒.

ที่มาของรูปภาพ <https://www.homenayoo.com/the-matias-kalapapruek-kanchanapisek>

ปัจจุบัน

คำถามชวนคิด

จากภาพนักเรียนเห็นความเหมือนหรือความแตกต่างกัน
อย่างไร

ตอบ - **ภาพที่ ๑** ลักษณะชุมชนชนบท คือชุมชนที่มีการพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก มีความ
เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยน้อย จะช่วยทำให้ความหมายเป็นไปในทางทางวิชาการมากยิ่งขึ้น
- **ภาพที่ ๒** จะเป็นภาพที่แสดงถึงลักษณะของชุมชนที่มีความเจริญในด้านต่าง ๆ เช่น
มีถนนคอนกรีต มีไฟฟ้า มีน้ำประปาที่สะอาด โดยมีการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและมีการนำ
เทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้

สิ่งแวดล้อมในชุมชน

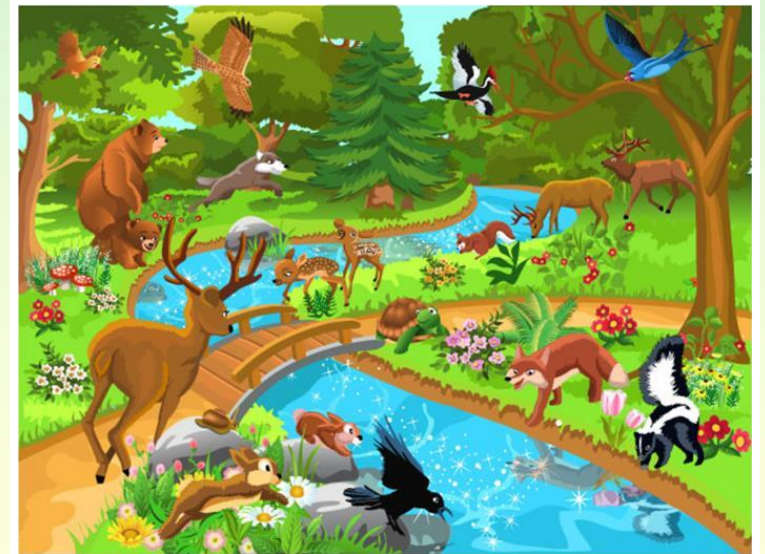
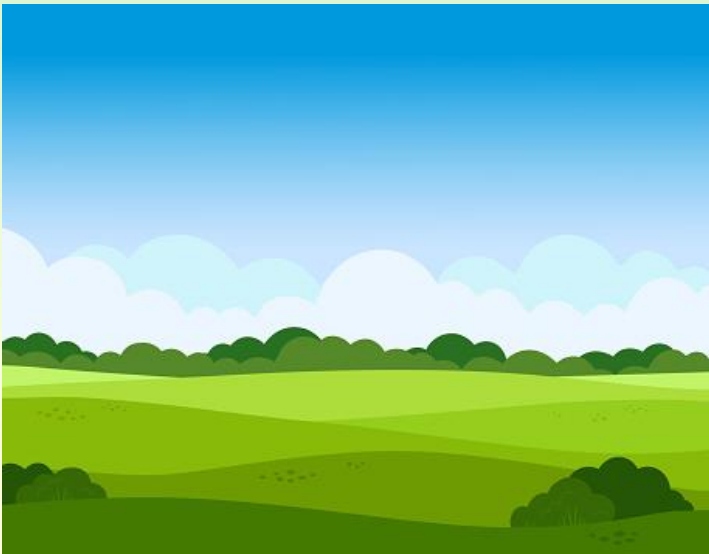
สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรา ล้วนมีคุณค่าและความสำคัญต่อคนในชุมชนในด้านการดำเนินชีวิต ซึ่งสิ่งแวดล้อมจำแนกได้ ๒ ประเภท ดังนี้

- สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
- สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

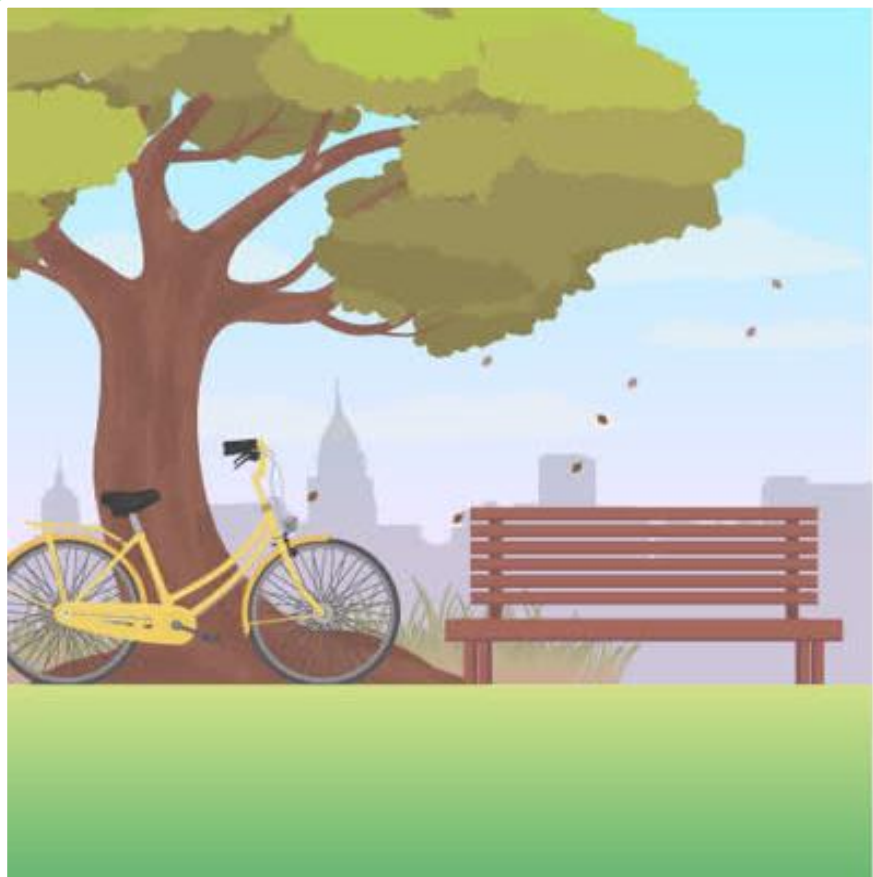

สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเกิดตามธรรมชาติ

เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและพบได้ในชุมชน
เช่น ภูเขา แม่น้ำ ดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า อากาศ พืชหญ้า

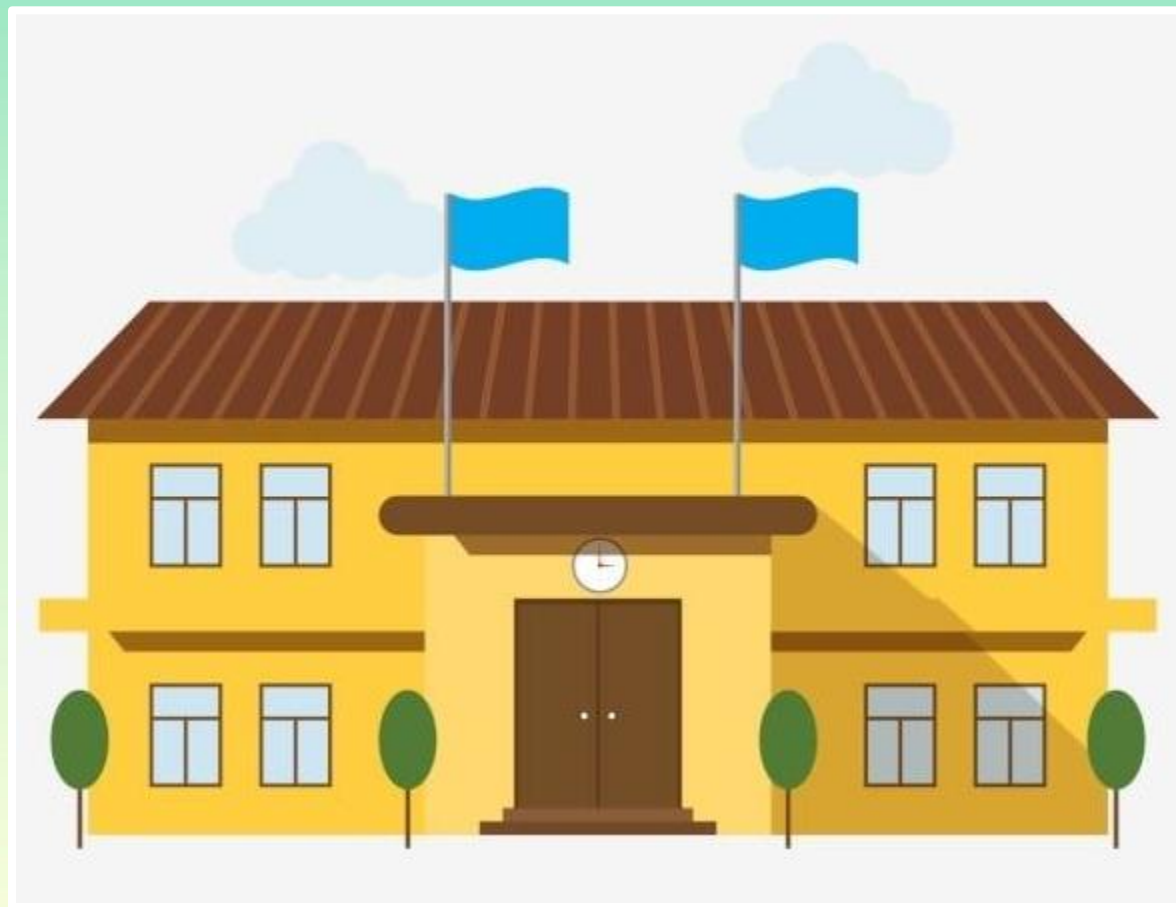
สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

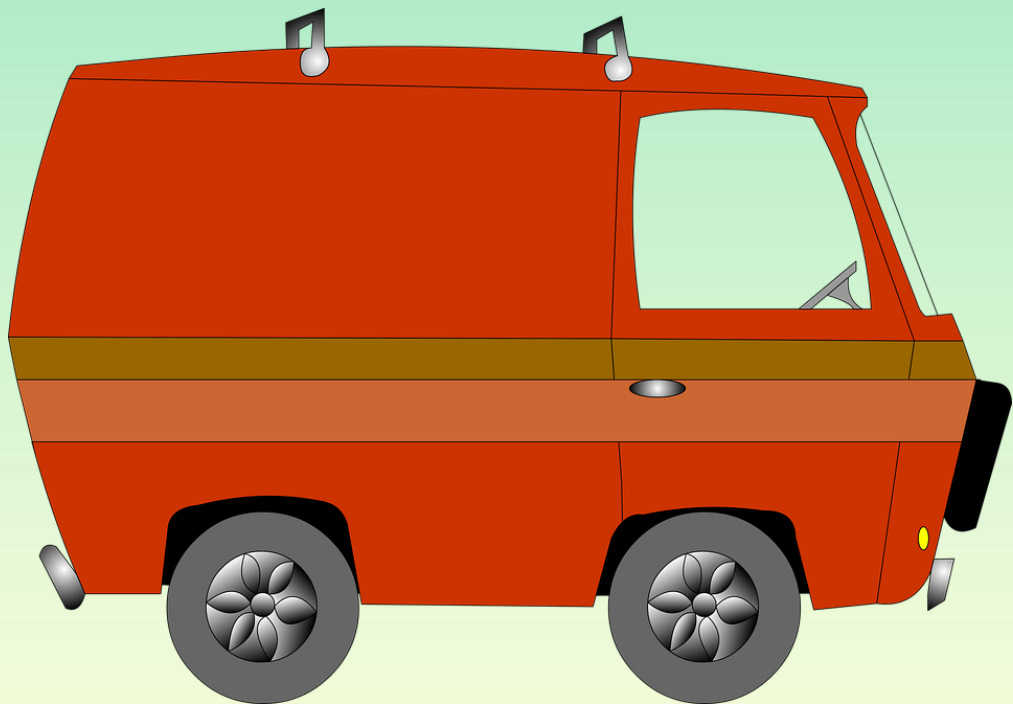
เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
เพื่อให้ดำเนินชีวิตอย่างสะดวกสบาย
ปลอดภัย มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น
ยานพาหนะ บ้านเรือนโรงเรียน ถนน
ตลาด ประเพณี วัฒนธรรม

ที่อยู่อาศัย

โรงเรียน

ยานพาหนะ

สวนสาธารณะ

การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในอดีตกับปัจจุบัน

สิ่งแวดล้อมของชุมชนแต่ละแห่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต มีสาเหตุหลักมาจากจำนวนประชากรในชุมชนที่เพิ่มขึ้นทำให้สภาพพื้นที่แปรเปลี่ยนไป และมีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนมีผลดี คือ ทำให้ชุมชนพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้า ผู้คนมีชีวิตที่สะดวกสบาย มากขึ้น แต่ก็ มีผลเสีย คือ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีปริมาณลดลง เกิดมลพิษในชุมชน ทำให้ผู้คนเจ็บป่วย มีปัญหาทางสุขภาพ

วิดิทัศน์

สภาพแวดล้อมของชุมชน
ในอดีตและปัจจุบัน

บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ป.3

โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย (One Tablet Per Child)

จัดทำโดยสำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทาง www.otpchelp.com เป็นเพียงผู้เผยแพร่เท่านั้นเนื่องจาก
สื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ชุดนี้มีประโยชน์มาก จึงอยากเป็นส่วนหนึ่งร่วมเผยแพร่
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองที่สนใจ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชน

ในอดีตและปัจจุบัน

เผยแพร่โดย สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชน ในอดีตกับปัจจุบัน

สิ่งแวดล้อมในสมัยอดีตกับปัจจุบัน

สิ่งแวดล้อมในสมัยอดีตมีอากาศที่บริสุทธิ์ เนื่องจากมีต้นไม้มาก และยังมีสัตว์ป่าที่หลากหลายและจำนวนมาก เพราะมีสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์

อากาศ

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://www.ddproperty.com/en/property-news>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://www.bangkokhospital-chiangmai.com>

สัตว์ป่า

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://sites.google.com/site/buu๕๔๓๑๐๘๖๗/thrm-cha-tiab-satw-p>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://wallhere.com/th/wallpaper/๗๖๐๖๙๙>

สิ่งของเครื่องใช้สมัยอดีตกับปัจจุบัน

สิ่งของเครื่องใช้สมัยก่อนทำจากธรรมชาติ ใช้สิ่งของรอบ ๆ ตัว
ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ในชีวิตประจำวันมากนัก คนในสมัยอดีต
จะนำสิ่งของจากธรรมชาติ มาใช้ประโยชน์ เช่น ปั่นหม้อด้วยดินแล้วเผา
สานตะกร้า กระดาษด้วยไม้ไผ่หวาย

เครื่องมือเครื่องใช้

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://desserttools.wordpress.com/๒๐๑๗/๐๕/๐๗/หม้อ>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://www.seesketch.com/หม้อ-อลูมิเนียม>

เครื่องมือเครื่องใช้

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://thaistore.co.il/th/product/เตาถ่าน-๒>

ปัจจุบัน

เครื่องมือเครื่องใช้

อดีต

ปัจจุบัน

เครื่องมือเครื่องใช้

อดีต

ปัจจุบัน

การดำเนินชีวิตในสมัยอดีตกับปัจจุบัน

การดำเนินชีวิตในสมัยก่อนจะผูกพันและพึ่งพาธรรมชาติ มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย อาหารหลายอย่างหาได้ง่าย ๆ จากธรรมชาติ เช่น เก็บผักที่ขึ้นเองตามท้องไร่ท้องนา จับปลาในแม่น้ำลำคลองมาเป็นอาหาร

แม่น้ำ

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://www.thaihealth.or.th/Content/๒๕๙๘๙>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/๙๖๓๐๐๐๐๗๑๐๑>

ที่อยู่อาศัย

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://krasalong.wordpress.com/๒๐๑๑/๐๑/๐๙/การเกิดภูมิปัญญาไทย-๒>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://www.banidea.com/ideas-home-design-๒๐๑๔>

สิ่งอำนวยความสะดวกในสมัยอดีตกับปัจจุบัน

คนสมัยก่อนจะนำสิ่งของจากธรรมชาติมาใช้ประโยชน์
แต่ในสมัยปัจจุบัน มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายเกิดขึ้น
เพื่อช่วยทุ่นแรง

ตลาด

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://www.xn--bmcuc8d1cc7gzc.com/package>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://mgronline.com/live/detail/๙๖๒๐๐๐๐๒๓๖๖>

ยานพาหนะ

อดีต

ที่มาของรูปภาพ https://www.khaosod.co.th/covid-๑๙/news_๔๐๖๐๓๓๐

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://www.youtube.com/watch?v=IU๙gzMSr๔m๔>

ยานพาหนะ

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://www.pngegg.com/th/search?q=WoodenBoat>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://www.mgcars.com/th/Home>

แรงงาน

อดีต

ที่มาของรูปภาพ http://kuination.blogspot.com/๒๐๑๕/๐๕/blog-post_๒๖.html

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_๕๕๗๑๒๑

สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลง

ทำให้เกิดการแย่งชิงที่ดิน แหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ มีการถางป่าเพื่อใช้ที่ดินทำการเกษตร ป่าไม้จึงถูกทำลายไป ทำให้มนุษย์ใช้ชีวิตสะดวกสบาย ได้ดีกว่าสมัยก่อน อีกทั้งยังทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป เช่น ทำนาได้ปีละหลายครั้ง โดยการใช้ระบบชลประทานสมัยใหม่ ไม่ต้องรอน้ำฝนอย่างในสมัยก่อน

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม
ในชุมชน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง
การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้ความ
ช่วยเหลือตามความเหมาะสม

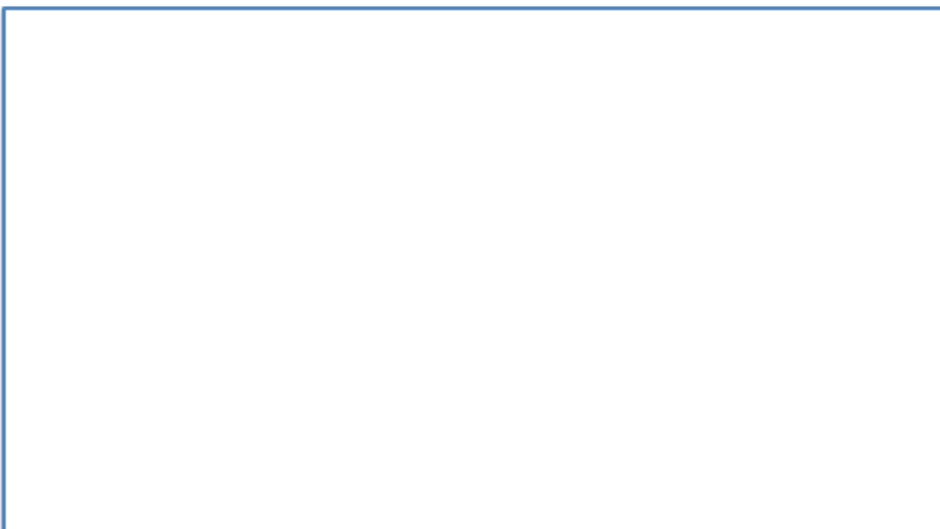
ใบงานที่ ๑

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และอธิบายการเปลี่ยนแปลงอย่างพอสังเขปว่าจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในเรื่องใดบ้าง พร้อมทั้งบอกข้อดี-ข้อเสีย ของการเปลี่ยนแปลงตามจินตนาการของนักเรียน

๑. จากภาพที่นักเรียนวาดจะมีอะไรเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลง
บ้างในอนาคต จงอธิบาย

.....
.....

๒. การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดผลดี ผลเสีย ต่อชุมชนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนคิดว่ามีวิธีการใดที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงใน
อนาคตนั้นส่งผลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด จงอธิบาย

.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑

เรื่อง การเปลี่ยนแปลง
สิ่งแวดล้อมในชุมชน

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้อ่านภาพสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และอธิบายการเปลี่ยนแปลงอย่างพอสังเขปว่าจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในเรื่องใดบ้างพร้อมทั้งบอกข้อดี-ข้อเสีย ของการเปลี่ยนแปลงตามจินตนาการของนักเรียน

๑. จากภาพที่นักเรียนวาดจะมีอะไรเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงบ้างในอนาคต จงอธิบาย

.....

.....

.....

๒. การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดผลดี ผลเสีย ต่อชุมชนอย่างไร

**ป่าไม้ลดลง ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน มลพิษทางอากาศ
น้ำป่าไหลหลาก ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล**

๓. นักเรียนคิดว่ามีวิธีการใดที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงในอนาคตนั้นส่งผลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด จงอธิบาย

๑. ใช้วิธีการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
๒. การใช้ทรัพยากรควรใช้ในการพัฒนาอย่างสมดุล และมีวิธีการศึกษาผลกระทบอย่างตลอดเวลา
๓. ทรัพยากรหลักในการนำมาพัฒนานั้น ควรเป็นทรัพยากรที่สามารถหาสิ่งอื่นทดแทนได้ ไม่ควรเน้นการใช้ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไปเป็นหลักในการพัฒนา

(คำตอบของนักเรียนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

สรุปบทเรียน

สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชน ดังนั้น เราจึงควรตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและร่วมกันดูแลให้มีความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

บทเรียนครั้งต่อไป

ปัญหามลพิษจากการกระทำของมนุษย์

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ปัญหามลพิษ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

